

„Ale Mária zachovala si toto všetko a premýšľala o tom v srdci.“

Lukáš 2:19

Milý čitateľ, drahá čitateľka!

Číslo Pukanských zvestí, ktoré práve držíš v rukách, vychádza v dobe, kedy sa nášho cirkevného zboru dotknú dve rozsahom veľké udalosti: Stretnutie spoločenstva evanjelických žien Dunajsko–nitrianskeho seniorátu (SEŽ DNS) a Pukanské remeselnícke trhy (viac v rubrike: Očakávame). Zároveň iba pred niekoľkými týždňami sme si pripomínali Deň matiek. Keď uvažujem nad spojením, ktoré by mohli mať ženy a trhy, prichádza mi vždy znovu na myseľ jeden vtip: „Viete, aká je priemerná rýchlosť ženy v hypermarkete? 2.000,-Sk za hodinu.“

Ale vážne! Žena je spoločnosti niekedy podceňovaná. Inokedy zase – napr. vplyvom feminizmu – sú podceňovaní muži. Niekde je to vplyvom kultúrnej orientácie, inde zase niečím iným.

Nás zaujíma, názor Božieho slova. Hovorí ono o vzťahu muža a ženy? A ak áno, čo? Nemusíme chodiť ani ďaleko a už v prvej knihe Mojžišovej tento vzťah a presné hranice v ňom nachádzame. Už v druhej správe o stvorení (2Mojž 2kap.). Hovorí sa tu: „Potom riekol Hospodin Boh: Nie je dobré človeku byť osamote. Učiním mu pomoc, ktorá mu bude roveň.“

Žena podľa Božích predstáv je rovná mužovi; muž podľa Božích predstáv je rovný žene! Nie fyziologicky, nie silovo, ani nie emocionálne. Veď tak to určil Boh: Muž je spravidla silnejší, ale zato menej ohybný. Žena je zase tá, v ktorej sa vyvíja život ďalšieho človeka, je obratnejšia, ale spravidla slabšia. Nechceme teraz vymenovávať spoločné a rozdielne veci, javy a vlastnosti týchto dvoch zástupcov. To, čomu chceme venovať pozornosť, je, Božia predstava o žene a o mužovi (alebo o mužovi a o žene). Tá úroveň, v ktorej sú si rovní, je hodnotová úroveň. Muž a žena sú síce odlišní, ale Boh dáva obom rovnakú hodnotu. Ak aj niekto osobu opačného pohlavia zaznáva, či podceňuje, Boh určite nie!

Oná „pomoc, ktorá mu bude roveň“ však znamená ešte niečo viac. A toto viac je veľmi vážne. Pozrime sa do našich chrámov! Nazrime do spevokolov! Na biblické hodiny! Kam v našich zboroch, kam v našej cirkvi (!!!) pozrieme, všade vidíme najmä ženy. V jednom cirk. zbore si dokonca hovorila „cirkev žien“. Prečo je to tak?

Osobne som presvedčený, že tento jav (ktorý však nie je iba v našej cirkvi ani iba v cirkvi), je spôsobený práve onou odlišnosťou rodov. Ženy sú spoločenskejšie. Nie, že by muži neboli, veď aj tí radi chodia do spoločnosti, ale v krčme sa dokážu baviť iba o veciach, ktoré sa ich osobne nedotýkajú. Do kostolov veľmi chodiť

nechcú, pretože Božie slovo hovorí aj o nich a bezprostredne sa ich týka. Ženy chodia do našich spoločností radi. Nevadí im, alebo možno presnejšie: túžia uvažovať o svojom živote, životnom smere, prítomnosti, budúcnosti, túžia po úprimnom vzťahu s Bohom.

Mám nápad! Trochu riskantný! Drahé sestry, skúste dnes večer svojej polovičke (alebo bratovi, švagrovi...) povedať, že by ste sa s ním radi porozprávali v plnej vážnosti o ňom samotnom, o jeho živote. V tejto chvíli ma úprimne zaujímajú Vaše myšlienkové pochody... Možno je lepšie niekedy to ani neskúšať – pre pokoj v rodine. PREČO? Iné hodnoty? Iné záujmy? Uvažovanie? Neviem. Sme proste iní.

Ako sa tento rozdiel dá zvládnuť? Celkom stručne: Niekedy ťažko! Veľmi dobrý návod však čítame pri udalosti, kedy prišli betlehemskí pastieri vzdať česť Narodenému: „Ale Mária zachovala si toto všetko a premýšľala o tom v srdci.“ Myslím, že v tej slávnej noci asi málokto rozumel Božiemu plánu, všade vládlo množstvo emócií (aj u Jozefa!). Čítame však iba u Márie: „všetko toto si zachovala a premýšľala o tom v srdci.“

Žena si dokáže zachovať v srdci kadečo. Je však dobré, ak si zachováva v srdci aj Božie slovo a zvesť o Božom Synovi, ktorý nás chce zachrániť. A túto zvesť môže potom „dávkovať“ svojej drahej polovičke. Lebo to je vôľa Božia pri nás, aby všetci ľudia poznali, že Ježiš Kristus je Pán a aby všetci boli spasení. Muž a žena sú si rovní! Majú za seba vzájomne zodpovednosť! Nech nám teda sám Boh pomáha byť si vzájomnou pomocou a oporou i vo viere.

Váš Vladimír Kunovský

Odpusť mi malátnosť môjho srdca

Milý Bože, odpusť mi! Odpusť mi malátnosť môjho srdca.

Nie je vlastne až také ťažké, urobiť niekomu niečo dobré.

Aspoň jedno priateľské slovo, aspoň jeden prívetivý pohľad,

aspoň jeden hrejivý úsmev, ďakujem a prosím povedať,

zriecť sa práva na prednosť, nezneužívať výhodu,

ktorej sa musí vzdať ten druhý.

Ved' nejde predsa o smrť alebo život – len o trochu viac ľudskosti.

A nejde o boj a víťazstvo – ale o trochu viac milosrdenstva.

Neskrachujem preto a dám predsa veľa.

Ty mi daruješ omnoho viac, viem to.

Miluješ ma – verím tomu veru vždy viacej, a iných miluješ tak ako mňa!

Sme predsa všetci Tvoje deti a veru sme navzájom voči sebe takí drsní.

Oslobod' ma, Pane, od malátnosti môjho srdca,

od skúposti na prívetivosť, od úzkoprstosti myslenia.

Oslobod' ma od môjho „ja“, oslobod' ma pre Teba,

Žehnaj svojim pohľadom púť môjho života.

Žena a cirkev

Blíži sa stretnutie žien nášho seniorátu a pri tejto príležitosti sa chcem zaoberať témou, ktorá je vlastne jedna z diskutovaných a problémových tém je to "problém žien" v cirkvi (ich služby).

Pri čítaní Novej Zmluvy si môžeme všimnúť, že aj farizeji mali tento problém. Prišli za pánom Ježišom (s úmyslom pokúšať ho) a pýtali sa Ho na otázku, v ktorej sa sami veľmi hádali. Išlo o otázku prepúšťania žien. Nebol to len problém prepúšťania manželky, ale problém postavenia ženy v rodine, spoločnosti a v náboženskom živote. Z týchto dôvodov je otázka farizejov v Mt19,3 reprezentatívnym príkladom toho istého problému, ktorý máme my.

Hoci od tej doby uplynulo takmer 2000 rokov a my žijeme v podstatne odlišnej kultúre, postavenie ženy (v našej spoločnosti) sa síce zmenilo, ale srdcia mužov zostali tvrdé, pyšné a s túžbou vládnuť.

Ak chceme dnes riešiť tento problém, zrejme sa tiež budeme musieť pozrieť najskôr do našich sŕdc (a to ako muži, tak aj ženy!) a na to "čo bolo na počiatku", čo je Božou vôľou, čo bolo jeho vôľou už na počiatku. Boh stvoril človeka "ako muža a ženu". On mal plán s človekom (a stále má). Má plán s mužom a má plán so ženou. Človek má panovať nad všetkým storenstvom, nie muž, ale muž a žena! Tak to Boh učinil na počiatku, tak to chcel, videl, že je to dobré a je zřejmé, že to je jeho vôľa aj dnes. Aj muž, aj žena boli stvorení, aby mali vzťah s Bohom. Aj muž, aj žena môžu byť naplnení Božím Duchom, obaja môžu byť nádobou milosrdenstva vopred určenou na slávu. Obaja môžu byť nástrojom v Božej ruke, môžu byť svedkami živého Boha. V Biblii vidíme, že Boh si používal aj mužov aj ženy. Teraz sa chceme zamerať predovšetkým na službu ženy v cirkvi, tým, do akej miery a ako môže ovplyvňovať život svojich bratov a sestier a životy neveriacich ľudí! Apráve v tomto si vedel Boh používať aj mužov, aj ženy (v SZ vo výnimočných situáciách, v NZ, myslím, že bežne). Je jedno obmedzenie pre službu žien a to je kultúra a zvyky. Tieto zvyknú byť nepriaznivo postavené proti ženám a nie vždy sa dá proti nim postaviť. Ale aj v tomto prípade platí Božie slovo: nie ten sa dokáže, kto sa sám odporúča, ale koho Pán odporúča (2K10,18). To platí aj pre ženu a to v akejkolvek kultúre. Ak má muž, či žena povolanie od Boha do služby, Boh sám im otvorí dvere. Je dosť možné, že jedného dňa zistíme, že ženy vykonali toho nepomerne viac v skrytosti, ako muži vo verejnej službe...

Písmo neobmedzuje službu žien kvôli ich pohlaviu. Teoreticky žena môže stáť v akejkolvek službe v zbere, či cirkvi. Samozrejme v priamej závislosti na Božom povolaní a jej prirodzených obmedzeniach. Na druhej strane však vieme, že ju prirodzené obmedzenia (psychologické a fyziologické predpoklady, materstvo..) vo všeobecnosti obmedzujú viac ako muža. Toto tvrdenie je postavené na tom, že hlavou cirkvi je Kristus a my sme Božím Duchom napojení v jedno telo, na tom, že sme týmto Duchom ustanovovaní a zmocňovaní do služby a vieme, že Boh je Bohom poriadku, že On nepovolá do niečoho ženu (alebo muža), ktorá (ktorý) by v tom nevedela (nevedel) stáť. "Podľa ovocia poznáte ich..." (Mt7, 16-20) - nie podľa pohlavia! Keď chceme rozsudzovať službu kohokoľvek, potrebujeme hľadiť na ovocie: charakter, stav viery, pôsobenie Božieho Ducha v jeho živote.

Tak isto modlitby - samozrejme nielen žien - sú nesmierne dôležitou

službou. Práve ženy nám môžu byť vzorom svojej zbožnosti a modlitebnej vytrvalosti. Veď v ktorom zbore to priamo nebije do očí, že práve ženy majú zväčša oveľa vrúcnejší, horlivejší vzťah k Bohu a oveľa väčší hlad po veciach Božieho kráľovstva? Dokonca aj počtom by sme zistili, že do cirkvi chodí viac žien ako mužov... A práve ženy často pracujú na modlitbách a v skrytosti - a to je zrejme tá najmocnejšia služba. Bez modlitieb nebudeme vedieť ísť ďalej. Posluhovanie je ďalšia oblasť, v ktorej sme tak zreteľne videli napríklad ženy okolo Pána Ježiša. Možno to nepovažujeme za dôležité, ale má to väčšiu cenu než si uvedomujeme! Mnohokrát to nie je také viditeľné, ako keď niekto vyučuje Božie Slovo, nie je to možno také duchovné, ako keď sa niekto modlí, či prorokuje, ale je to rovnako dôležité! Je to dôležité, aby sa nevytratila pohostinnosť, posluhovanie...

Pozrime sa na miesta, kde všade vidíme vplyv žien, kde stáli v službe:

DEBORA (Sud4-5) sudkyňa v Izraeli, otrokyňa v Izraeli, sedávala pod Deborinou palmou a Izraelci k nej prichádzali na súd. Je zrejme že nešlo o SZ-nú emancipáciu, ale o to, že si ju Boh postavil do tejto služby.

ESTER (Est) kráľovná, manželka perského kráľa Ahasvéra. Aj ona je príkladom služby ženy: Viedla totiž všetkých Izraelcov k pôstu a k modlitbám a zabránila genocíde Židov v Perskom kráľovstve. A to, že mala túto pozíciu kráľovnej, sa tiež nestalo len tak, ale bolo to Božie riadenie. Možno sa tu nedať hovoriť o konkrétnej službe, ale Boh si ju jasne použil.

ALŽBETA (L1,41-45) manželka Zachariáša, matka Jána Krstiteľa. Keď k nej prišla Mária naplnil ju Duch Svätý a silným hlasom prorokovala.

SAMARITÁNKA (J4) po tom, ako sa rozprávala s Pánom Ježišom a poznala a uverila, že On je Mesiáš, šla a svedčila o tom vo svojom meste (Sychar) a skrze jej svedectvo uverilo mnoho samaritanov. Je to jasná služba svedectva, ku ktorej sme naozaj všetci povolani.

Lenka Luptáková

Prelud

Jeden človek sa stratil v púšti. Keď sa mu minuli zásoby potravín a vody, namáhavo sa vliekol po rozpálenom piesku. Znenazdania sa pred ním vynorili palmy a počul zurčanie vody. Vyčerpaný a znechutený sa myslel:

"To je len prelud, klam. Fantázia mi maľuje pred očami hlboké túžby môjho podvedomia. V skutočnosti tam však nie je vôbec nič." Úplne stratil nádej, začal blúzniť a bezvládne klesol na zem.

Zakrátko ho našli dvaja bedujíni. Už mŕtveho. *"Rozumieš tomu?"* pýta sa jeden.

"Tak blízko, na dva kroky od oázy s vodou a s datľami, ktoré by mu boli padli priamo do úst. Je to možné?" druhý potriasol hlavou a povedal: *"Bol to moderný človek."*

Beda, svet je plný svetiel a tajomstiev a človek ich zakrýva svojou malou rukou.

Baal Schem

Svedectvo

Jonáš 1:1–3

„Slovo Hospodinovo zaznelo Jonášovi, synovi Amitajovmu takto: Vstaň, choď do veľkého mesta Ninive a káž proti nemu, lebo ich nešľachetnosť vystúpila pred oči. Nato Jonáš vstal, aby ušiel spred Hospodina do Taršiša; odišiel do Jafy, kde našiel loď smerujúcu do Taršiša, zaplatil cestovné, vystúpil na ňu, aby odišiel s nimi spred Hospodina do Taršiša.“

Ľudská neposlušnosť býva mnohokrát veľká. Rozhodneme sa nasledovať Pána Ježiša a po kratšom či dlhšom čase sa vydáme opačným smerom, tak ako urobil aj Jonáš. Mne sa to tiež prihodilo. Už veľmi dávno som to oľutovala, Pán mi odpustil a preto by som aj Vás, milí priatelia – známi aj neznámi, chcela o to poprosiť. Po vykonaných hriechoch zostáva aj po ich opustení a vyznaní veľmi trpká príchuť. Obraciam sa preto na všetkých, ktorí koketujú s akýmkoľvek hriechom, za ktorým stojí Satan, ktorý chce, aby hlavne mladí ľudia sa stali jeho otrokmi, aby si tak zničili život a dostali sa do večného zahynutia. Pán Ježiš ponúka život a hovorí: Ja som prišiel na to, aby ste mali život a aby ste mali hojnosť. (Ján 10:10)

Najdôležitejšie je, aby človek tomuto slovu uveril a potom požiadal Božieho Syna, aby aj jemu ten život dal. To, čo ponúka Satan, hoci sa vydáva za anjela svetla, je istá cesta do pekla. Pán Ježiš, ktorý nás tak veľmi miluje, chce, aby všetci ľudia boli spasení a rozoznali pravdu od lži. Bez Neho však nikto nemôže prísť k poznaniu pravdy, preto Vás prosím: aj tí najlepšie ľudia (podľa ľudského merítka) potrebujú padnúť do prachu pod golgotský kríž, kde za moje aj Vaše viny nesmierne trpel Boží Syn. Aj tí potrebujú vyznať: Pane, odpusť mi všetko, čo som popáchal! Prijímam Ťa za svojho Pána, vojdi do môjho srdca a kraľuj tam už iba Ty sám. Chcem sa Tebe poddávať, chcem Teba nasledovať, chcem sa denne sýtiť Tvojím Slovom. Amen

Pán Ježiš po takejto úprimnej modlitbe skutočne ten plný život dá a to v hojnosti. Hoci ja sama som taká nehodná, predsa Vám to odporúčam. Prosím všetkých Vás, ktorí ste to ešte neurobili, rozhodnite sa pre Neho. Len v ňom človek nájde plnohodnotný život. Tento svet ho nikdy a nikomu nemôže dať.

Anica Schvarcová

Oprava novej budovy fary

Naším cieľom v nasledujúcom období je opraviť nedávno zakúpenú budovu pri kostole a prispôbiť ju potrebám cirkevného zboru. V budove plánujeme vybudovať farský byt, kanceláriu a spoločenskú časť. Touto rekonštrukciou tak bude možné spojiť všetky aktivity zboru pod jednou strechou.

Je to veľká vízia a túžba, ale bude finančne veľmi náročná. Preto veríme, ak Pán Boh dielo našich rúk požehná, že nebude naše snaženie márne.

Rekonštrukcia bude prebiehať v niekoľkých etapách, aby nám nielen naše sily, ale hlavne finančné prostriedky vystačili. Veríme, že nik nezostane ľahostajný a každý svojim dielom prispeje pri tejto oprave. Pre podporu rekonštrukcie fary sme zriadil

FOND DOBROVOL'NÝCH PRISPIEVATEĽOV.

Ochotní darcovia môžu zaslať peňažný dar buď jednorázovo, alebo si môžu zriadiť trvalý príkaz v banke a prispievať môžu aj pravidelne menšou sumou.

Na číslo účtu: **0028615533 / 0900**

Konštančný symbol: **2018**

Správa pre prijímateľa: **Oprava fary**

Foto: J. Čalovka

V prípade otázok, nezrovnalostí alebo nedostatku informácií, kontaktujte Evanjelický a.v. farský úrad, Námestie mieru 38, 93505 Pukanec kde Vám radi objasnia a vysvetlia všetky nejasnosti.
Telefón: 036 6393162, 0915432341

Ďakujeme Vám za Vašu štedrosť!

„Každý nech dá, ako si umienil v srdci, nie z neochoty, alebo z prinútenia; lebo ochotného darcu miluje Boh.“ (2K 9,7)

Na novej fare začína byť rušno.

Na fare sa v priebehu posledných týždňov zorganizovalo niekoľko brigád. Tieto boli zamerané hlavne na vyčistenie vonkajších priestorov dvora.

Opravili a vyčistili sa žlaby, vymenila sa škridla, aby sa zabránilo zatekaniu celej budovy.

Prípravné práce sa začali na oplotení zadnej časti dvora.

V priebehu pár dní Slovenské elektrárne namontujú elektrickú prípojku, bez ktorej nie je možné pokračovať v rekonštrukčných prácach.

Súčastne sa pripravuje predbežný rozpočet opráv. Sú rozpracované cenové ponuky na vodo a elektro inštaláciu.

Prípravuje sa výber dodávateľov na čo najekonomickejšie kúrenie a na zateplenie stropov a podláh.

Trhy a jarmoky v Pukanci

Aby sme pochopili zmysel trhov, musíme sa vrátiť pomyslene v histórii minimálne do čias kráľa Štefana I., zvaného aj Svätý, (1000 – 1038), ktorý podporoval aj baníctvo tým, že umožňoval dobývať zlato a striebro na razenie mincí. Už existujúca osada Baka sa prvýkrát písomne spomína v zakladacej listine benediktínskeho opátstva z roku 1075 pri vytyčovaní hraníc opátstva. Je viac ako isté, že už v tej dobe si obyvateľstvo vymieňalo svoje výrobky a že remeselníctvo sa veľmi rýchlo prispôbovalo požiadavkám baníctva. Vieme, že už pred tatárskym vpádom (1241), okrem poľnohospodárstva, baníctva, remesiel, ktoré súviseli s uvedenou činnosťou obyvateľov Pukanca, rozkvitalo aj staviteľstvo. Po tatárskom vpáde boli bane a banské zariadenia skoro tri roky opustené okolie vyplienené, obyvateľstvo zdecimované a jeho počet klesol na jednu tretinu. Kapitál na obnovenie ťažby chyboval. V kráľovskej pokladnici tiež nič nebolo. Za takéhoto stavu kráľ Belo IV. (1235–1270) povolal do krajiny Nemcov najmä Sasov, obdaroval ich rôznymi privilégiami a platili len nájom za pôdu. Po nich dostal Pukanec na čas maďarský názov Német Baka.

Preto, že boli hosťami (hospites) v uhorskej krajine, podľa privilégií daných kráľom, nemuseli robotovať na poliach, nemuseli narukovať k vojsku, mali slobodnú voľbu richtára, naďalej používali svoju materinskú reč, vlastne si svoje zvyklosti zo svojej rodnej vlasti priniesli so sebou. Medzi týmito zvyklosťami boli aj trhy. V prvej polovici 14. storočia rozvoj baníctva a remesiel v Pukanci dosiahol taký stupeň, že kráľ Karol Róbert (1308–1342), povýšil banícku osadu na slobodné kráľovské a banské mesto. Toto privilégium postavilo Pukanec v tom čase na úroveň ostatných hornouhorských banských miest. Mesto Pukanec sa spravovalo Štiavnickým banským právom. Aby sa tieto práva zachovávali, mešťania na čele s richtárom, si tieto privilégia dávali pomerne často potvrdzovať, najmä keď sa im páchala nejaká krivda zo strany okolitých veľmožov a zemepánov. Napr. kráľ Ľudovít I. (1342–1382) potvrdil a rozšíril otcom Karolom Róbertom udelené mestské výsady Pukancu, ktorý už mal osobitnú banskú komoru a komorského grófa (urburarius) ktorý vyberal pre kráľa banský poplatok. Kvitlo tu baníctvo, remeslá a obchod. Mesto sa zveľaďovalo.

Bez pravidelných trhov by to ani nebolo možné. Pukanské baníctvo už bolo na takom stupni vývoja, že pukanskí mešťania komorský gróf Kadold a richtár Dytusch si prenajali 16. 8. 1345 od svätobeňadického opáta Sigfrída I. (1330–1355) celý potok na úpravu rudy, ktorú ťažili na území dnešnej Novej Bane. V čase uzavretia tejto dohody Nová Baňa ešte nebola samostatnou obcou, ale patrila pod právomoc mesta Pukanca.

Ale už 8.9.1345 dostala od kráľa Ľudovíta I. mestské práva. Automaticky sa stala miestom, kde sa konali pravidelné trhy podľa trhového práva udeleného panovníkom. V roku 1453 udelil kráľ Ladislav V. mestské výsady Banskej Belej. Od tejto doby máme sedem stredoslovenských banských miest v tom čase hornouhorských. A všetky mali trhové práva a podľa nich sa aj riadili. Dňa 16. novembra 1547 potvrdzuje kráľ Ferdinand I. výsady udelené Pukancu Vladislavom II. z roku 1496 a 1513 a Karolom Róbertom z roku 1321. V tomto roku

Aby sme pochopili zmysel trhov, musíme sa vrátiť pomyslene v histórii minimálne do čias kráľa Štefana I., zvaného aj Svätý, (1000 – 1038), ktorý podporoval aj baníctvo tým, že umožňoval dobývať zlato a striebro na razenie mincí. Už existujúca osada Baka sa prvý krát písomne spomína v zakladacej listine benediktínskeho opátstva z roku 1075 pri vytyčovaní hraníc opátstva. Je viac ako isté, že už v tej dobe si obyvateľstvo vymieňalo svoje výrobky a že remeselníctvo sa veľmi rýchlo prispôbovalo požiadavkám baníctva. Vieme, že už pred tatárskym vpádom (1241), okrem poľnohospodárstva, baníctva, remesiel, ktoré súviseli s uvedenou činnosťou obyvateľov Pukanca, rozkvitalo aj staviteľstvo. Po tatárskom vpáde boli bane a banské zariadenia skoro tri roky opustené okolie vyplienené, obyvateľstvo zdecimované a jeho počet klesol na jednu tretinu. Kapitál na obnovenie ťažby chyboval. V kráľovskej pokladnici tiež nič nebolo. Za takéhoto stavu kráľ Belo IV. (1235–1270) povolal do krajiny Nemcov najmä Sasov, obdaroval ich rôznymi privilégiami a platili len nájom za pôdu. Po nich dostal Pukanec na čas maďarský názov Német Baka.

Preto, že boli hosťami (hospites) v uhorskej krajine, podľa privilégií daných kráľom, nemuseli robotovať na poliach, nemuseli narukovať k vojsku, mali slobodnú voľbu richtára, naďalej používali svoju materinskú reč, vlastne si svoje zvyklosti zo svojej rodnej vlasti priniesli so sebou. Medzi týmito zvyklosťami boli aj trhy. V prvej polovici 14. storočia rozvoj baníctva a remesiel v Pukanci dosiahol taký stupeň, že kráľ Karol Róbert (1308–1342), povýšil banícku osadu na slobodné kráľovské a banské mesto. Toto privilégium postavilo Pukanec v tom čase na úroveň ostatných hornouhorských banských miest. Mesto Pukanec sa spravovalo Štiavnickým banským právom. Aby sa tieto práva zachovávali, mešťania na čele s richtárom, si tieto privilégiá dávali pomerne často potvrdzovať, najmä keď sa im páchala nejaká krivda zo strany okolitých veľmožov a zemepánov. Napr. kráľ Ľudovít I. (1342–1382) potvrdil a rozšíril otcom Karolom Róbertom udelené mestské výsady Pukancu, ktorý už mal osobitnú banskú komoru a komorského grófa (urburarius) ktorý vyberal pre kráľa banský poplatok. Kvitlo tu baníctvo, remeslá a obchod. Mesto sa zveľadľovalo.

Bez pravidelných trhov by to ani nebolo možné. Pukanské baníctvo už bolo na takom stupni vývoja, že pukanskí mešťania komorský gróf Kadold a richtár Dytusch si prenajali 16. 8. 1345 od svätobeňadického opáta Sigfrída I. (1330–1355) celý potok na úpravu rudy, ktorú ťažili na území dnešnej Novej Bane. V čase uzavretia tejto dohody Nová Baňa ešte nebola samostatnou obcou, ale patrila pod právomoc mesta Pukanca.

Ale už 8.9.1345 dostala od kráľa Ľudovíta I. mestské práva. Automaticky sa stala miestom, kde sa konali pravidelné trhy podľa trhového práva udeleného panovníkom. V roku 1453 udelil kráľ Ladislav V. mestské výsady Banskej Belej. Od tejto doby máme sedem stredoslovenských banských miest v tom čase hornouhorských. A všetky mali trhové práva a podľa nich sa aj riadili. Dňa 16. novembra 1547 potvrdzuje kráľ Ferdinand I. výsady udelené Pukancu Vladislavom II. z roku 1496 a 1513 a Karolom Róbertom z roku 1321. V tomto roku 1547 získava Pukanec od Ferdinanda I. aj právo meča. Mandátom z roku 1551 nariadil všetkým kráľovským mýtnikom, že nesmú od Pukančanov požadovať akékoľvek mýtné poplatky, lebo podľa starých výsad sú od nich oslobodení a môžu slobodne obchodovať. A kde inde sa lepšie obchoduje, ak nie na trhu. V roku 1572

hrnčiarsky majster v Pukanci, ktorý sa u pána Mádaja vyučil za hrnčiara, sa tam neprevrátil pán Mádaj hrnčiar s vozom a nerozbil všetok riad, ako sa mnohí domnievali, ale v minulosti, keď sa ešte ťažilo v Liešnej doline, tak na tomto mieste, keď sa vracali baníci zo Štiavnice, kde predali vyťaženú a spracovanú rudu za peniaze, na tomto mieste s nimi obchodovali hrnčiari, kolári, garbiari, gazdinky s cibuľou, mäsiari a ktovie kto všetko, aby im ušetrili cestu do Pukanca a sebe polepšili. Obyčajne aj tak pokračovali v ceste do Novej Bane, Kremnice, Bystrice na trh. Ak neveríte choďte sa tam pozrieť. Mádajov ring je kruhové sedlo medzi kopcami pri Tatiari a je rovný ako stôl. A ešte jedna dôležitá vec. Pukanskí cechmajstri, keď prišli predávať do ktoréhokoľvek banského mesta tak mali presne stanovené miesto na trhu. Bolo to nepísané pravidlo, ktoré sa občas nedodržalo. Vieme o ňom vďaka tomu, lebo pukanský cechmajster čizmárskeho cechu ponosoval sa na štiavnického cechmajstra, že keď prišli do Štiavnice na jarmok, rozkázal, aby Pukančania predávali až za Bystričanmi a nie hneď za Bystričanmi, tak ako je to zvykom od dávnych čias. Prosil mestskú radu, aby sa prihovorila za nich. Toto sa udialo v roku 1827 podľa výpisu z mestských zasadnutí podľa pána Jána Králika staršieho.

Tento materiál zozbieral a zostavil Ján Brnák starší pri príležitosti 15 výročia Pukanských remeselníckych trhov, ktoré sa uskutočnia v dňoch 6.7. a 8 júla 2007.

Vymalujte si ...

Volám sa ..... (M9:9)

Sprevodca Bibliou

Pomôcka k objavovaniu pokladov
v Božom Slove

Slovo božie nám nebolo dané,
aby pridalo na našej múdrosti,
ale aby premenilo náš život.

Podel' sa o evanjelium

Čítajte si Biblické verše a pýtajte sa otázky spolu so svojimi priateľmi,
ktorí ešte nepochopili evanjelium a nepriali Ježiša ako Spasiteľa a Pána.
Hovorte spolu o odpovediach.

Rim 3:23

Kto zhrešil?

Iz 59:2

Čo spôsobil hriech v našom živote?

Žid 9:27

Čo sa stane keď zomrieš?

Ef 2:8-9

Čo Ti určite nepomôže, aby si bol zachránený?

Rim 5:8

Čo urobil Kristus pre nás?

Ján 1:12

Čo musíme my spraviť, aby sme sa stali súčasťou Božej rodiny?

Zj 3:20

Kde je Ježiš teraz?

Čo teraz robí?

Čo musíš robiť Ty?

Urobíš to?

Ján 5:24

Čo sa stane, keď počuješ a uveríš?

Kde si mám čítať keď ...

- som unavený? Mt 11:28-30, Ž 23:1-3, Iz 40:28nn
- sa mnou opovrhne kvôli mojej viere? Mt 5:10-12, 1Pet 4:12n, 2Tim 3:12
- robím dôležité rozhodnutia? Mt 6:33, Joz 24:14-15, Ž 37:5, Jer 17:7-10
- som slabý? 1Kor 1:26-31, 2Kor 12:9n, Ž 138:3-8
- potrebujem odpustenie? 1Ján 1:9, Iz 1:18, Ž 32, 51, 130
- som šťastný? Ž 33, 145, 150
- som nahnevaný? Ž 37:1-7, Pris 14:30, Gal 5:25n, 1Pet 2:1-3, Jakub 3:13

Prežili sme

- ☛ **3.- 4.apríl** - Premietanie filmu Evanjelium podľa Matúša
V pôstnom období, vo Veľký týždeň sme v ekumenickej spolupráci s Rímskokatolíckou cirkvou v Pukanci a s pomocou obce zorganizovali premietanie filmu Evanjelium podľa Matúša. Vybavili sme premietacie práva, zabezpečili techniku i nosič, pripravili miestnosť a ... .. zostali sme trochu rozčarovaní. Napriek „reklamnej kampani“ (vyhlasovanie v kostoloch, obecným rozhlasom a plagátkmi) prišiel iba malý hlúčik ľudí. Ale vďaka Bohu aj za tých. Osobne si nesmierne cením tento film kvôli jeho spracovaniu. V mnohých „biblických“ filmoch je totiž aj mnoho nebiblického. Tento film – okrem úvodných slov, je doslovným spracovaním Evanjelia. Bolo úžasné a fascinujúce takýmto spôsobom „čítať“ Matúšovo evanjelium.
- ☛ **28.apríl** - Seniorálna biblická olympiáda, Hontianska Vrbica.
Desiatky detí a mládeže sa stretli v Hontianskej Vrbici, aby ukázali svoju prípravu vo vedomostnej súťaži “Biblická olympiáda“. Z nášho cirkevného zboru šiel iba jeden zástupca, Martin Kocmánek (súťažil v kategórii 7.-9.ročník a stredné školy). Jeden, a predsa vo svojej kategórii vyhral. Tešíme sa s ním, gratulujeme a želáme veľa ďalšej múdrosti a pomoci od Pána Boha. Víťazi seniorálnych kôl postupujú do celoslovenského kola. Tu však Martinko náš zbor ani seba reprezentovať nebude. Viac sa dočítate v rubrike “Očakávame“.
- ☛ **13.máj** – Nedeľa dňa matiek
Už tradične, druhá májová nedeľa patrí pripomenutiu si postavenia a úlohy matiek. Samozrejme, my si to vždy rozšírime aj na všetky ženy. Deti vystúpili s pásmom básní a piesňou. Všetky sestry dostali na službách Božích malé (papierovo-sladké) prekvapenie, ktoré pripravili deti z Detskej besiedky spoločne s ich učiteľmi. Pochopiteľne, živé kvety nechýbali. Je krásne vidieť na tvárach obdarovaných úsmev a vďačnosť. Je požehnané viesť sa navzájom a najmä naše deti k obdarovávaniu druhých.
- ☛ **27.máj** – Ekumenické stretnutie na viniciach pri kríži
I tento rok sme sa stretli povyše Pukanca, aby sme vysielali svoje prosby k Pánu Bohu. Tieto stretnutia majú svoj pôvod v modlení sa k Urbanovi (svätý katolíckej cirkvi). My – evanjelici – si vysoko vážime verných Božích a s vďakou na nich spomíname, ale ťažisko kladieme inde. Na Božiu pomoc, ochranu a požehnanie. Ako málo si uvedomujeme, čo všetko od Boha dostávame. Tešíme sa, keď budeme na jeseň Pánu Bohu ďakovať.
- ☛ **3.jún** – Športové popoludnie pre deti a mládež
Už od rána bolo daždivo. Popoludní síce dážď utíchol, ale na trávníku pred zborovým domom sme i tak byť nemohli. Čo by to však bolo za prípravu, keby sme nemysleli aj na túto „mokrú variantu“. Okrem detí a dorastu prišli aj niekoľkí dospeláci. Vraj „fotografovať“. Medzi nami: neverte im ani slovo:-). Zabávali sa lepšie ako deti. A my s nimi. Na chlapcovi Dávidovi sme si ukázali, že Pán Boh ráta s každým. Každého si chce povolať a každý môže pracovať

pre Božie kráľovstvo. Potom sme sa rozdelili do skupín a dobre sa zabávali. Mimochodom, vedeli ste, že keď prevrátite plachetnicu „dolu hlavou“ pláva rýchlejšie? Ďakujeme všetkým, ktorí pomohli stretnutie pripraviť a spríjemniť.

Okrem spomenutých sme mali možnosť navštíviť:

- 14.4.** - Koncert hudobno-speváckej skupiny Efatha z Hanušoviec nad Topľou, Kalná nad Hronom
- 6.5.** - Cantate – prehliadka spevokolov DNS v Bátovciach. Z tohoto podujatia brat Ján Brnák senior spracoval videozáznam, ktorý si možné zakúpiť na VHS aj DVD. Bližšie informácie na Farskom úrade v Pukanči.
- 4.-6.5.** - Konferencia Evanjelizačného strediska pre masmédiá „Veď nás, Pane, k živej viere“, Liptovský Mikuláš

Foto:L.Beňo

Konferencia Evanjelizačného strediska pre masmédiá.

Hlavné slovo: „Veď nás, Pane, k živej viere“, Curt Westman.

Timočil Slavomír Slávik z Evanjelizačného strediska pre masmédiá v Bratislave

Dôležitý oznam

Ku 15-temu aprílu tohto roku zmenil náš cirkevný zbor adresu svojho sídla.

Samozrejme, fyzicky sídli Farský úrad na Záhradnej 15, ale papierovo (kvôli zmluvám a pod.) sídli na adrese novej fary: Námestie 38, 935 05 Pukanec

Očakávame

- ☛ **8.6.** Celoslovenská biblická olympiáda, Bratislava
V čase tvorenia tohto čísla je olympiáda ešte pred nami. S pochopením, a predsa s trošičkou smútku v kútiku srdca, musíme konštatovať, že víťaz Biblickej olympiády DNS Martin Kocmánek, bude 8. júna v petržalskom kostole a škole chýbať. Už niekoľko mesiacov mal totiž na tento deň naplánovanú inú aktivitu. Rozhodovanie preto pre neho nebolo ľahké. Predsa však rozhodnutie padlo a my ho rešpektujeme.
- ☛ **17.6.** SEŽ DNS, Pukanec
V nedeľu popoludní očakávame v našom zbore hotové „súženie“. Naplánované je totiž Seniorálne stretnutie žien (SEŽ DNS = Spoločenstvo evanjelických žien Dunajsko–nitrianskeho seniorátu). Celé to vypukne o 15.00 hod. v jedálni Základnej školy. Pôvodne sme chceli začať v chráme Božom, ale z organizačných dôvodov (presúvanie...) sa celé stretnutie bude konať v ZŠ. Vopred ďakujeme vedeniu školy a jedálne za ochotu a prijatie. Je nám ľúto, že SEŽ v našom zbore chýba. Pán Boh vytvoril človeka tak, aby mal v sebe tendenciu stretávať sa, vyhľadávať vzťahy, spoločenstvá. Veríme, že toto stretnutie nás bude inšpirovať a aj v našich radoch vzplanie túžba po spoločenstvách, kde človek dokáže pochopiť človeka. Žena najlepšie rozumie žene, muž mužovi, mladý mladému, rodina rodine,... Pán Boh rozumie každému. Preto je dôležité vytvárať takéto spoločenstvá. Príďte medzi nás...!
- ☛ **6.-8.7.** Pukanské remeselnícke trhy
Počas trhov, v sobotu 7.7., budeme mať po celý deň (od 8.00 hod. do cca. 19.00 hod.) otvorený Boží chrám. Zúčastnenci si ho môžu, tak ako minulý rok, prezrieť. Budú pripravené aj zaujímavosti o histórii cirkevného zboru. Zúčastnenci si budú môcť kúpiť zaujímavé knihy. Okrem toho sa bude o 17.30hod. konať vystúpenie detského speváckeho zboru „Ďateľinky“ z Dudiniec a mládežníckeho spevokolu zo Srbska – Gložan (Hložany je mestečko vo Vojvodine, kde bývajú Slováci). Vstup bude voľný. Srdečne všetkých pozývame.
- ☛ **12.-18.7.** Letný tábor Liptovský Trnovec
Kto bol na letnom tábore minulý rok, toho iste netreba presvedčať o takej veci, akou je letný tábor. Tento rok chceme dať dokopy deti z Pukanca a Devičian (samozrejme ponuka platí pre každého záujemcu i odinakiaľ). Chceme sa ísť pozrieť, ako vyzerá zblízka Liptovský Trnovec. Veríme, že samotná cena tábora nikoho neodradí. Urobíme všetko preto, aby sa nejaká korunka ušetrila a mohla sa rodičom vrátiť. Povzbudzujeme všetky deti a mladých, aby sa nebáli týždňa mimo domova bez svojich rodičov. Povzbudzujeme tiež všetkých rodičov, aby sa nebáli týždňa bez svojich detí. A napokon, povzbudzujeme Vás všetkých, ktorí máte ochotné a štedré srdcia, aby ste na nás mysleli vo svojich modlitbách, poprípade, v rámci možností, tento bohumilý zámer podporili.

8.6. Celoslovenská biblická olympiáda, Bratislava

V čase tvorenia tohto čísla je olympiáda ešte pred nami. S pochopením, a predsa s trošičkou smútku v kútiku srdca, musíme konštatovať, že víťaz Biblickej olympiády DNS Martin Kocmánek, bude 8.júna v petržalskom kostole a škole chýbať. Už niekoľko mesiacov mal totiž na tento deň naplánovanú inú aktivitu. Rozhodovanie preto pre neho nebolo ľahké. Predsa však rozhodnutie padlo a my ho rešpektujeme.

Knihy na redakčnom stole

Na redakčnom stole je momentálne celkom pestrá ponuka dobrých knižiek, napr. od Kristíny Royovej, C.Spurgeon, J.Bunyana a pod. Do pozornosti dávame najmä nasledovné:

Sprievodca Bibliou pre študentov,	70,- Sk
Biblický atlas pre študentov,	100,- Sk
Jedine z milosti, Spurgeon,	62,- SK
Dvere sú otvorené, C.Spurgeon,	30,- Sk
Biblické postavy, K.Royová,	40,- Sk
Jozef Egyptský, K.Royová,	35,- Sk
Cesta pútnika, J.Bunyan,	95,- Sk

Okrem toho je k dispozícii Biblia, Funebrál, Pašie a Evanjelický spevník.

Humor spod kazateľnice

Veľmi podpriemerný organista sa uchádzal o miesto vo veľkom mestskom kostole. Tamojší farár sa informoval u kolegu na kvality uchádzača.

Onedlho dostal odpoveď:

"Pán X. je hudobník, o ktorom sa v Biblii píše:
Jeho pravica nevie, čo robí jeho ľavica."

- Prečo je ráno rosa?

- Lebo Zem sa pri otáčaní poriadne zapotí...

Dvaja policajti zastavujú vozidlá a zastavia tiež farára.

Pýtajú sa ho: "Pán farár, čo to tam prenášate?"

"Boiler, pán policajt." Dobre, môžete pokračovať v jazde."

O chvíľu sa pýta jeden policajt druhého: "Ty, Jano a čo je to boiler?"

"Ja neviem... Ty si chodil na náboženstvo!"

Oznamy o cirkevno-zborových podujatiach.

<u>Štvrtok</u>	Náboženstvo podľa rozvrhu ZŠ		
<u>Piatok</u>	16.00 hod.	Konfirmačná príprava	Zborový dom
	17.00 hod.	Stretnutie dorastu	Zborový dom
	18.00 hod.	Ping-pongové stretnutia	Nová fara
<u>Nedeľa</u>	09.30 hod.	Hlavné služby Božie	Chrám Boží
	11.00 hod.	Detské služby Božie	Zborový dom
	15.30 hod.	Biblická hodina	Zborový dom

Stretnutia manželských párov podľa dohovoru (info na Farskom úrade)

Stretnutia spevokolu podľa dohovoru (info na Farskom úrade)

Zo zborových matrik

Predišli nás do večnosti:

Emília Udvardyová, zomrela 29.decembra 2006 vo veku 79 r.

Anna Rosenbergerová, zomrela 15.januára vo veku 100 r.

Ján Rosenberger, zomrel 16.januára vo veku 88 r.

Ján Bahna, zomrel 26.marca vo veku 92 r.

Elena Rosenbergerová, zomrela 4.mája vo veku 85 r.

Vladimír Schvarc, zomrel 8.júna vo veku 69r.

Pán nech poteší pozostalých!

Manželstvo uzavreli:

Ľubomír Kalina, ev.a.v z Pukanca a Danka Turčanová, ev.a.v. z Pukanca
(sobáš 2.jan.2007)

Pán nech požehná ich láске a jednote!

Vydáva: Evanjelický a.v. cirkevný zbor v Pukanci, Námestie mieru 38, 935 05 Pukanec,

tel.:036 6393162, 0915432341 pre vlastú potrebu. Reg.č.: J-2003/02199

Číslo účtu: SLSP Levice 0028615533/0900

Príspevky doručte na adresu farského úradu, alebo zasielajte na e-mail: pukanec@ecav.sk

Redakčná rada: Mgr.Vladimír Kunovský, Ján Brnák, Jana Rievajová, Lenka Luptáková, Ján Čalovka
www.pukanecav.szm.sk